

FÖPL-FÖRSÄKRINGSHANDBOK FÖR FÖRETAGARE 2023

INNEHÅLL

Företagare försäkras med en FöPL-försäkring	3
När är du skyldig att ta en FöPL-försäkring?.....	3
Bolagsformen och ägarförhållandena inverkar på försäkringsskyldigheten	3
Försäkrande av familjemedlem	4
Företagarens arbetsinkomst ska motsvara värdet på din arbetsinsats under ett år	4
Hur fastställs arbetsinkomsten?	4
Justering av FöPL-arbetsinkomsten på pensionsbolagets initiativ	4
Pensionen intjänas på basis av FöPL-arbetsinkomsten	5
FöPL-arbetsinkomstens inverkan på annan social trygghet	5
Företagarens sociala trygghet i utlandet.....	5
FöPL-försäkringsansökan	5
FöPL-avgift	5
Betaling av FöPL-avgiften	6
FöPL-avgifternas avdragsgillhet	6
Flexibel FöPL-avgift och inverkan på förmåner.....	6
Obetalda försäkringsavgifter minskar pensionen.....	6
Avslutande av FöPL-försäkringen	6
Pensionsförsäkring för arbetstagare	6
Företagarens pensionskydd	7
Pensionstillväxt	7
Arbetspensionsrehabilitering	7
Pensionsslag	7
Företagarverksamhet under tid med pension.....	8
Ansökan om pension	8
Socialförsäkringsavgifter 2023	9
Elos kontaktinformation	10

Företagare försäkras med en FöPL-försäkring

En försäkring enligt lagen om pension för företagare (FöPL) utgör grunden för företagarens pensionsskydd och sociala trygghet. I försäkringen tillväxer pension som utbetalas till dig i sinom tid. FöPL-försäkringen ger dig ekonomiskt skydd i händelse av eventuell arbetsoförmåga och arbetslöshet samt dina familjemedlemmar möjlighet till familjepensionsskydd som tryggar familjens utkomst. Försäkringen inverkar också på din sociala trygghet, bl.a. på de sjukdag- och föräldrapenningar som FPA beviljar.

Handboken innehåller det viktigaste om FöPL-försäkringen. Närmare information finns på Elos webbplats på adressen www.elo.fi/foretagare.

När är du skyldig att ta en FöPL-försäkring?

En företagare ska teckna en pensionsförsäkring inom sex månader efter att han inlett företagsverksamhet, då

- företagaren har fyllt 18 år. Försäkringsskyldigheten börjar fr.o.m. ingången av den månad som följer efter att företagaren fyllt 18 år.
- företagsverksamheten har fortgått utan avbrott i minst fyra månader efter att företagaren fyllt 18 år
- den fastställda FöPL-arbetsinkomsten är minst 8 575,45 euro år 2023.
- företagaren arbetar i företaget.

Den övre åldersgränsen för FöPL-försäkring beror på företagarens födelseår:

- 68 år för dem som är födda 1957 och tidigare
- 69 år för dem som är födda 1958–1961
- 70 år för dem som är födda 1962 och senare.

Försäkringsskyldigheten gäller fram till slutet av den månad under vilken den högsta åldersgränsen uppnås.

Även företagare i bisyssla eller som arbetar utan FO-nummer ska ha en FöPL-försäkring, om villkoren för försäkring i övrigt uppfylls.

Skyldigheten att teckna försäkring för företagarverksamhet som utförs vid sidan av pensionen är beroende av pensionsslaget. Läs mer på sidan 8.

Bolagsformen och ägarförhållandena inverkar på försäkringsskyldigheten

En privat affärs- eller yrkesutövare ska ha en FöPL-försäkring, om han arbetar i bolaget.

Bolagsman i öppet bolag försäkras enligt FöPL, om han arbetar i bolaget.

Även **ansvarig bolagsman i kommanditbolag** är skyldig att ta en FöPL-försäkring, om han arbetar i bolaget. Däremot omfattas en tyst bolagsman i kommanditbolag av lagen om pension för arbetstagare, dvs. ArPL.

En person som arbetar i ledande ställning i ett **aktiebolag** försäkras med en FöPL-försäkring om han ensam äger över 30 % eller tillsammans med sina familjemedlemmar som bor i samma hushåll äger över 50 % av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför. Indirekt ägande via ett annat bolag kan även innebära att personen omfattas av FöPL. Därmed omfattas en person av FöPL också i det fall att han ensam eller tillsammans med familjemedlemmar har bestämmanderätten i ett bolag, som i sin tur har bestämmanderätt i bolaget där han arbetar i ledande ställning. Med person i ledande ställning avses t.ex. verkställande direktör, förvaltnings- eller branschdirektör, styrelseledamot eller person som på grund av sin ställning har

Är du företagare (FöPL) eller arbetstagare (ArPL)?

I fallen markerade med X står familjemedlem som arbetar utan att få lön utanför det lagstadgade pensionsskyddet.

motsvarande faktisk bestämmanderätt. Utgångspunkten är att en styrelsesuppleant i aktiebolag inte anses vara i ledande ställning, och därmed ska en sådan i regel försäkras med en ArPL-försäkring. Man kan avvika från detta om en styrelsesuppleant i över ett år suttit i styrelsen i stället för en ordinarie styrelseledamot eller om suppleanten på annat sätt har ledande ställning i bolaget.

I mindre familjeföretag anses familjemedlemmar som arbetar i bolaget i regel vara i ledande ställning oberoende av arbetsuppgiften. Denna försäkringspraxis för ägarfamiljemedlemmar lämpar sig främst för familjeföretag som förutom familjemedlemmarna inte har andra anställda. Om en tjänsteman lyfter lön men trots sin ledande ställning inte äger aktier i företaget (endast andra familjemedlemmar äger), ska han försäkras enligt ArPL.

Delägare i ett samfund eller en sammanslutning som personligen ansvarar för samfundets eller sammanslutningens förbindelser (t.ex. andelslag) är skyldiga att ta en FöPL-försäkring.

Försäkrande av familjemedlem

En familjemedlem som bor i samma hushåll med en enskild näringsidkare eller yrkesutövare och som arbetar i företaget utan lön, är skyldig att ta en FöPL-försäkring.

Exempel på hur en familjemedlem ska försäkras

Enskild näringsidkare	Pensionslag
Företagarens make/maka arbetar i företaget utan att få lön.	FöPL
Företagarens barn som bor i samma hushåll och som arbetar i företaget utan att få lön.	FöPL
Företagarens barn som bor i samma hushåll och som arbetar i företaget mot lön.	ArPL
Öppet bolag	
Bolagsmannens familjemedlem arbetar i företaget utan att vara en bolagsman	ArPL, om arbetar mot lön
Kommanditbolag	
Bolagsmannens familjemedlem arbetar i företaget utan att vara en ansvarig bolagsman	ArPL, om arbetar mot lön
Aktiebolag	
Delägarens familjemedlem arbetar i företaget utan att äga en enda aktie	ArPL, om arbetar mot lön
Syskonen delar ägarskapet i ett aktiebolag enligt 50–50 %	båda enligt FöPL, om de arbetar i företaget

Som familjemedlem räknas make/maka, sambo, person i registrerat partnerskap samt person som är släkt med företagaren eller dennas make/maka i direkt upp- eller nedstigande led. Däremot anses inte syskon vara familjemedlemmar även om de bor i samma hushåll.

Företagarens arbetsinkomst ska motsvara värdet på din arbetsinsats under ett år

FöPL-avgifterna och företagarens framtida pension baserar sig på FöPL-arbetsinkomsten som den FöPL-försäkrade anmält och som pensionsanstalten bekräftat. Arbetsinkomsten inverkar även på företagarens övriga sociala trygghet. Därför lönar det sig att hålla arbetsinkomsten på rätt nivå.

FöPL-arbetsinkomst år 2023

- maximibelopp 194 750,00 euro.
- minimibelopp 8 575,45 euro. Om en företagares arbetsinkomst är lägre än detta belopp behöver han inte ta en FöPL-försäkring. Företagaren kan dock försäkra sig själv frivilligt.

Hur fastställs arbetsinkomsten?

Din FöPL-arbetsinkomst ska motsvara det ekonomiska värdet för din arbetsinsats under ett år. Den ska motsvara den årlöns som skulle betalas ut åt en löntagare för samma arbete med samma yrkeskunskaper. Vid fastställandet av arbetsinkomst betraktar pensionsbolaget den ovan avsedda lönen och ersättningen som medianlönen för heltidsarbetande i respektive bransch inom den privata sektorn och tar hänsyn till annan information som beskriver storleken på företagarens arbetsinsats, omfattningen av företagarens verksamhet, företagarens yrkesskicklighet och värdet av företagarens arbetsinsats.

Arbetsinkomsten fastställs alltid på årsnivå oberoende av när din försäkring börjat. Med ett år avses i detta fall en period om 12 månader, inte ett kalenderår. Med FöPL-arbetsinkomst avses inte dina beskattningsbara arbetsinkomster eller lön som betalats åt dig. Arbetsinkomst anknyter heller inte direkt till företagsverksamhetens lönsamhet och är inte direkt ditt företags resultat eller omsättning. Temporära växlingar i dina egentliga inkomster påverkar inte storleken på FöPL-arbetsinkomsten. Fler anvisningar hittar du på Elos webbplats www.elo.fi/arbetsinkomst.

Justering av FöPL-arbetsinkomsten på pensionsbolagets initiativ

I och med lagen som trätt i kraft från och med 1.1.2023 ska FöPL-arbetsinkomsten regelbundet justeras med tre års mellanrum, så att arbetsinkomsten hålls på rätt nivå i förhållande till förändringar som skett i affärsverksamheten. Treårsrytmen för justeringar beräknas antingen från och med den senaste väsentliga ändringen i arbetsinkomst eller föregående justeringstidpunkt. Pensionsbolaget beräknar en rekommenderad arbetsinkomst med hjälp av Pensionsskyddscentralens beräkningstjänst. Rekommendationen beaktar medianlönen i företagarens bransch och omsättningen för företagarens affärsverksamhet. Om arbetsinkomsten redan är på en nivå som motsvarar rekommendationen, lägger pensionsbolaget inte fram en rekommendation om en justerad arbetsinkomst åt företagaren.

Företagaren kan lämna in tilläggsuppgifter efter att ha mottagit förslaget om arbetsinkomst, och justera förslaget på basis av tilläggsuppgifterna.

Då lagen träder i kraft sätts justeringen i gång således att man år 2023 kommer att justera arbetsinkomster som underskrider gränsen om 15 000 euro, år 2024 arbetsinkomster som underskrider 25 000 euro och år 2025 sådana arbetsinkomster som överskrider 25 000 euro. Justeringen kommer inte att genomföras om arbetsinkomsten varit föremål för en väsentlig justering under de tre senaste åren. Under de två första justeringsomgångarna kan pensionsbolaget höja arbetsinkomsten med högst 4 000 euro åt gången. Med kundens godkännande kan höjningen även vara större än den omtalade höjningen.

Pensionen intjänas på basis av FöPL-arbetsinkomsten

Den pension som intjänas för företagsverksamheten uträknas för de FöPL-arbetsinkomster som fastställts för hela företagartiden. Det är därför viktigt att se till att FöPL-arbetsinkomsten ligger på rätt nivå under hela företagsverksamheten för att den framtida pensionen ska vara på så korrekt nivå som möjligt. Ett eventuellt otillräckligt pensionsskydd kan således inte korrigeras genom att höja arbetsinkomsten när pensionsåldern närmar sig. Det är därför viktigt att arbetsinkomsten ligger på rätt nivå under hela företagartiden och motsvarar företagartidens omfattning.

FöPL-arbetsinkomsten justeras automatiskt med en lönekoeficient vid årsskiftet. Arbetsinkomsten ska ändras om det sker väsentliga förändringar i företagsverksamheten eller företagarens arbetsinsats. Sådana förändringar kan gälla till exempel arbetstimmarna, företagets omsättning, verksamhetens karaktär eller ändrade arbetsuppgifter. Eftersom arbetsinkomsten inte kan ändras retroaktivt är det skäl att göra ändringen så fort som möjligt när det har skett en ändring som påverkar affärsverksamheten eller arbetsinsatsen. Kortvariga avbrott eller tillfälliga ändringar i företagsverksamheten påverkar dock inte FöPL-arbetsinkomsten.

För att hålla pensionsskyddet och den sociala tryggheten på en tillräcklig nivå är det bra att minst en gång om året begrunda om skyddet borde justeras. Arbetsinkomsten kan ändras i Elos webbtjänst på adressen

www.elo.fi/webbtjanst.

FöPL-arbetsinkomstens inverkan på annan social trygghet

FöPL-arbetsinkomsten inverkar förutom på pensionen även på företagarens övriga sociala trygghet enligt följande:

- Moderskaps-, faderskaps- och familjedagpenning samt särskild moderskapspenning och partiell föräldrapenning som utbetalas av FPA fastställs på basis av FöPL-arbetsinkomsten.
- Om din FöPL-arbetsinkomst är år 2023 minst 14 088,00 om året, kan du ha möjlighet att få FPA:s grunddagpenning eller, om du är medlem i en företagarkassa, inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning.

- Årsarbetsinkomsten som används som grund för fastställande av avgifterna för och ersättningarna från olycksfallsförsäkringen för företagare är bunden till FöPL-försäkringens arbetsinkomst.
- Skattemyndigheten använder FöPL-arbetsinkomsten vid beräkningen av sjukförsäkringspremien. Ytterligare information finns på adressen www.skatt.fi.

Läs mer på adressen www.elo.fi/arbetsinkomst.

Företagarens sociala trygghet i utlandet

En företagare som tillfälligt arbetar i EU- och EES-länder samt i länder med vilka Finland har en överenskommelse om social trygghet kan fortfarande omfattas av den sociala tryggheten i Finland förutsatt att vissa villkor uppfylls. Ytterligare information om utlandsarbete får du från Pensionsskyddscentralen eller vår telefontjänst.

FöPL-försäkringsansökan

En FöPL-försäkring kan tecknas på Elos webbplats på www.elo.fi/teckna-forsakring.

FöPL-försäkring ska tecknas inom **sex månader** från det att företagsverksamheten inletts. Försäkringen börjar emellertid det datum när den verksamhet som omfattas av FöPL inleddes.

Om försäkringen tecknas först efter att sex månader förflutit innebär det att avgiften höjs med en försummelseförhöjning. Förhöjningen beräknas från det att företagartidens verksamhet inletts fram till den dag när försäkringsansökan har inkommit till arbetspensionsbolaget. Försäkring kan tecknas retroaktivt för det innevarande och de tre föregående kalenderåren.

FöPL-avgift

FöPL-avgiftsprocenten fastställs årligen av social- och hälsovårdsministeriet. FöPL-avgiften, som räknas av företagarens fastställda arbetsinkomst, är år 2023

- 24,10 % av den fastställda arbetsinkomsten för 18–52-åriga företagare
- 25,60 % av den fastställda arbetsinkomsten för 53–62-åriga företagare
- 24,10 % av den fastställda arbetsinkomsten från ingången av det år som följer efter att företagaren fyllt 63 år.

Den högre avgiftsprocenten för 53–62-åriga företagare gäller endast under övergångstiden 2017–2025. På motsvarande sätt intjänar de 53–62-åriga företagare en större pension än andra åldersklasser. Mer information om pensionstillväxten finns på sidan 7.

Om företagartidens verksamhet som omfattas av FöPL inletts första gången efter 1.1.2001, får företagaren 22 procent rabatt på sin FöPL-avgift under de 48 första månaderna. Om företagsverksamheten upphör innan 48 månader har förflötit, kan den återstående rabatttiden överföras till en andra företagartidens period.

Betalning av FöPL-avgiften

FöPL-avgiften kan betalas i en, två, tre, fyra, sex eller tolv poster. Minst hälften av avgiften ska dock betalas före augusti. Om FöPL-försäkringen tecknas retroaktivt, upp bärs avgiften för den retroaktiva perioden i en post. Avgiften förfaller den 20:e dagen i den avtalade förfallomånaden.

Valet av förfallomånader påverkar FöPL-avgiften genom förräntning. Avgiften är minst om företagaren betalar avgiften för hela året i en post i januari. Beräkna hur valet av förfallomånader påverkar FöPL-avgiften med hjälp av FöPL-räkaren på adressen www.elo.fi/fopl-raknare.

Om en företagare inte klarar av att betala sina FöPL-avgifter i tid, lönar det sig att kontakta Elo i god tid. På så sätt kan man vid behov komma överens om en betalningsplan för försäkringsavgifterna.

FöPL-avgifternas avdragsgillhet

Avgifterna för FöPL-försäkringen är utan begränsningar avdragsgilla i stats- och kommunalbeskattningen. En företagare kan dra av FöPL-avgifterna i sin personliga beskattning, sin makas/makes beskattning eller i företagets beskattning, om företaget betalat FöPL-avgiften.

Flexibel FöPL-avgift och inverkan på förmåner

FöPL-avgiften kan justeras tillfälligt i enlighet med företagets betalningsförmåga. Avgiften kan ändras för ett kalenderår utan att man behöver ändra den fastställda arbetsinkomsten. Således kan företagaren under goda år betala en högre FöPL-avgift för att öka sitt pensionsskydd och under dåliga år tillfälligt betala en mindre avgift. Företagaren kan höja avgiften med 10–100 procent eller minska den årliga avgiften med 10–20 procent utan en varaktig ändring av den fastställda arbetsinkomsten och avgiften som grundar sig på arbetsinkomsten.

Nedsatta avgifter kan betalas under tre kalenderår under en period på sju år i följd. Tillskottsavgift kan betalas varje år. Totalarbetsinkomsten ska hållas inom den lägsta och högsta gränsen som fastställts för FöPL-avgiften.

Tillskottsavgifter eller nedsatta avgifter kan inte betalas om:

- du är pensionerad
- du betalar nedsatt avgift för nyetablerade företagare
- du har obetalda FöPL-försäkringsavgifter
- du går i pension i mitten av kalenderåret
- din FöPL-försäkring inte är i kraft hela året
- du överflyttar din försäkring till ett annat bolag mitt under året.

Tillskottsavgifter och nedsatt avgift inverkar på den intjänade pensionen till fullt belopp. Då man räknar ut arbetsinkomsten för återstående tid inom invalidpensionen beaktas tillskottsavgifter i arbetsinkomsten det år som föregår arbetsförmågan endast i undantagsfall. Den flexibla avgiften beaktas inte vid beräkandet av dagspenningen i sjukförsäkringen eller vid bedömandet av om arbetsvillkoren för beviljande av arbetslöshetsdagspenning uppfylls. Då beaktas endast den fastställda FöPL-arbetsinkomsten.

Du kan ansöka om att få betala flexibla FöPL-avgifter i Elos webbtjänst på adressen www.elo.fi/webbtjanst.

Obetalda försäkringsavgifter minskar pensionen

En företagare intjänar pension på basis av inbetalda FöPL-avgifter. Om företagaren försummat sin skyldighet att betala avgifterna eller om avgifterna förfallit, minskar pensionen som företagaren intjänar för företagareverksamheten. Ifall FöPL-avgifterna under något år blivit obetalda, minskas arbetsinkomsten under det året i proportion till de obetalda avgifterna.

Avslutande av FöPL-försäkringen

FöPL-försäkringen ska avslutas om

- företagareverksamheten helt upphört
- företagareverksamheten blivit så obetydlig att arbetsinkomsten som fastställts på basis av verksamheten skulle bli lägre än vad lagen bestämmer om arbetsinkomstens nedre gräns
- verksamheten av annan orsak, t.ex. ändring i bolagsform eller ägarförhållanden, inte längre omfattas av FöPL.

Försäkringen upphör inte på grund av ett tillfälligt avbrott i företagsverksamheten. Eftersom försäkringen är personspecifik och inte företagsspecifik kan den hållas i kraft under ett kortvarigt uppehåll i verksamheten. Om företagaren däremot, t.ex. under moderskapsledighet, inte deltar i företagsverksamheten, kan försäkringen avslutas. Om företagsverksamheten är säsongbetonad och återkommer regelbundet, anses det vara fråga om verksamhet som pågår året runt och som ska försäkras med en FöPL-försäkring. Cafvéverksamhet varje sommar ska t.ex. försäkras med en FöPL-försäkring.

Företagareverksamhet som upphör ska alltid anmälas till Elo. Det enklaste sättet är att lämna anmälan i Elos webbtjänst www.elo.fi/webbtjanst. Redogör alltid för orsaken till att försäkringen avslutas.

FöPL-försäkringen upphör automatiskt senast vid utgången av den månad under vilken företagaren fyller den högsta åldersgränsen för att omfattas av FöPL eller går i ålderspension.

Pensionsförsäkring för arbetstagare

Arbetstagarnas lagstadgade pensionsskydd sköts med en ArPL-försäkring. Arbetsgivaren ska försäkra sin arbetstagare senast efter den första lönebetalningen och innan lönen ska anmälas till inkomstregistret (enligt huvudregeln inom 5 dagar från lönebetalningen). Arbete ska försäkras med en ArPL-försäkring om den anställda

- arbetar i ett anställningsförhållande
- är minst 17 år gammal och
- tjänar minst 65,26 euro i månaden 2023.

Den övre åldersgränsen för försäkring beror på den anställdas ålder:

- för personer födda 1957 eller tidigare 68 år
- för personer födda 1958–1961 69 år
- för personer födda 1962 eller senare 70 år.

Försäkringsskyldigheten gäller från början av den månad som följer efter att arbetstagaren fyllt 17 år och fortsätter fram till slutet av den månad under vilken hen uppnår den övre gränsen för försäkring. Också arbete vid sidan av pensionen ska försäkras om den anställda inte har uppnått den övre gränsen för försäkring.

En arbetsgivare ska ingå ett ArPL-försäkringsavtal om företaget kontinuerligt har minst en anställd eller om lönerna som betalas till de visstidsanställda totalt uppgår till minst 9 348 euro under ett halvt år. Avtalsarbetsgivare som ingått försäkringsavtal med Elo har rätt till ArPL-kundåterbäringar. ArPL-försäkring kan tecknas på adressen www.elo.fi/teckna-forsakring.

Arbetsgivaren behöver inte ingå ett försäkringsavtal (arbetsgivaren kan alltså fungera som en s.k. tillfällig arbetsgivare) om företaget inte har fast anställda och de anställdas totala lönesumma under ett halvt år är mindre än 9 348 euro. Tillfälliga arbetsgivare kan beräkna lönen och anmäla uppgifter till inkomstregistret i löneberäkningsprogrammet Palkka.fi.

Ytterligare information om ArPL-försäkring får du på adressen www.elo.fi/arpl.

Företagarens pensionsskydd

Företagarens pensionsskydd grundar sig på den pension hen tjänat in enligt FöPL-arbetsinkomsten.

Pensionstillväxt

Företagaren tjänar in pension till sig själv utifrån sin FöPL-arbetsinkomst. Företagare intjänar pension med 1,5 procent av FöPL-arbetsinkomsten, även för arbete som görs vid sidan av pension. Under åren 2017–2025 är pensionstillväxten för personer som är 53–62 år 1,7 procent av FöPL-arbetsinkomsten. Den förhöjda intjäningsprocenten gäller även företagare som får partiell ålderspension.

Om en företagare senarelägger sin ålderspension att börja efter den lägsta åldern för ålderspension, höjs ålderspensionens belopp bestående. Förhöjningen är 0,4 procent för varje månad som pensioneringen skjuts upp efter den lägsta åldern för ålderspension och den räknas på den intjänade pensionen.

Arbetspensionsrehabilitering

Syftet med yrkesinriktad rehabilitering är att hjälpa dig att fortsätta som företagare eller hitta ett nytt yrke ifall arbetsförmågan har försämrats. Rehabiliteringen för företagare kan utgöras av bl.a. näringsstöd, arbetsprövning och omskolning.

En företagare har rätt till arbetspensionsrehabilitering, om en sjukdom anses medföra en risk för att företagaren blir invalidpensionerad inom cirka fem år och arbetsinkomsterna uppgår till minst 39 157,84 euro under de fem åren som föregår ansökan.

Närmare information om rehabilitering hittar du på adressen www.elo.fi/rehabilitering.

Pensionsslag

Nedan finns information om de pensioner som företagaren har rätt till på basis av FöPL-försäkringen i olika livssituationer. Närmare information om olika pensionsformer hittar du på adressen www.elo.fi/pension.

Ålderspension

Du kan gå i ålderspension vid fritt vald tidpunkt efter att du uppnått din lägsta pensionsålder. En anställning ska upphöra innan ålderspensionen börjar, men företagareverksamhet kan fortsätta.

Den lägsta pensionsåldern i olika åldersgrupper:

63 år	för dem som är födda 1954 och tidigare
63 år 3 mån.	för dem som är födda 1955
63 år 6 mån.	för dem som är födda 1956
63 år 9 mån.	för dem som är födda 1957
64 år	för dem som är födda 1958
64 år 3 mån.	för dem som är födda 1959
64 år 6 mån.	för dem som är födda 1960
64 år 9 mån.	för dem som är födda 1961
65 år	för dem som är födda 1962–1964

Pensionsåldern för den som är född 1965 och senare preciseras det år då personen fyller 62 år.

Det är fritt att arbeta under ålderspension utan inkomstgränser. För företagare som får ålderspension är det frivilligt att ta en FöPL-försäkring. Pension tillväxer endast om arbetet är FöPL-försäkrat.

Partiell ålderspension

Partiell ålderspension kan tas ut antingen till 25 eller 50 procent av den intjänade pensionen redan vid 61 års ålder. Det är inte obligatoriskt att förvärvsarbeta vid sidan av pensionen och det finns inga inkomstgränser som gäller arbetet.

Invalidpension

Företagaren har rätt till invalidpension om han insjuknar och inte ens med hjälp av rehabilitering kan fortsätta i arbetet. Arbetsförmågan ska vara nedsatt på grund av sjukdom, men eller skada så att företagaren inte kan arbeta på minst ett år. Invalidpension kan beviljas för en viss tid eller tillsvidare. Om företagaren inte är fullständigt arbetsoförmögen, kan delinvalidpension beviljas.

I samband med en ansökan om invalidpension utreds alltid också möjligheterna till arbetspensionsrehabilitering. Då förutsättningarna uppfylls ges tillsammans med beslutet om invalidpension/rehabiliteringsstöd alltid direkt också ett positivt förhandsbeslut om arbetspensionsrehabilitering utan särskild ansökan.

Till ansökan om invalidpension ska bifogas ett B-läkarutlåtande.

Arbetslivspension

Med hjälp av arbetslivspension kan personer med en lång och tung yrkesbana gå i pension redan vid 63 års ålder, om yrkesbanan har pågått 38 år huvudsakligen i ett ansträngande och slitsamt arbete och arbetsförmågan har försvagats.

Familjepension

Om företagaren avlider tryggar familjepensionen försörjningen för den efterlevande och barnen. Familjepension kan betalas till efterlevande make eller sambo, en person i ett registrerat parförhållande och barn under 20 år.

Företagarverksamhet under tid med pension

Huruvida man bör försäkra sådan företagareverksamhet som bedrivs under pension är beroende av pensionsslaget.

Ålderspension

Företagare kan obegränsat fortsätta sin företagareverksamhet under ålderspension utan att behöva betala FöPL-avgifter. Ingen ny pension intjänas då för företagareverksamheten. Företagaren kan emellertid ta en frivillig FöPL-försäkring, i vilken pension intjänas med 1,5 procent av FöPL-arbetsinkomsten per år.

Partiell förtida ålderspension

Partiell ålderspension förutsätter inte arbete och det finns inga inkomstgränser för det arbete som görs under partiell ålderspension. Om en företagare arbetar vid sidan av partiell ålderspension, ska företagaren ha en FöPL-försäkring, om villkoren för försäkringsskyldighet uppfylls.

Invaldpension

Företagarverksamhet som bedrivs under tid med invaldpension och delinvaldpension ska försäkras enligt FöPL, om villkoren för försäkringsskyldighet i övrigt uppfylls.

Under invaldpension får man tjäna högst 40 procent samt vid sidan av delinvaldpension högst 60 procent av sina tidigare inkomster (alltid dock minst 922,42 €/mån. oberoende av tidigare inkomster).

Ansökan om pension

Innan pension söks lönar det sig att läsa om de olika pensionslagen, samt om villkoren för att få pension och pensionstillväxten på www.elo.fi/pension. En uppskattning av det framtida pensionsbeloppet fås elektroniskt i Elos webbtjänsten för privatkunder.

Det lönar sig att ansöka om pension cirka två veckor innan man önskar gå i pension. Arbetspension och folkpension kan sökas med samma blankett. Enklast söker man om pension i Elos pensionstjänst.

Inloggning i pensionstjänsten görs med de egna nätbankskoderna på www.elo.fi/pensionstjanst.

Socialförsäkringsavgifter 2023

PENSIONSavgIFT FÖR ARBETSTAGARE Avgiften i % av lönesumman.	2023	2022
• Arbetstagaren försäkras enligt ArPL, om månadsinkomsten är minst	65,26 €/mån.	62,88 €/mån.
Avtalsarbetsgivarens ArPL-avgift utan omkostnadsandel (innehåller arbetstagarens avgift) • Avtalsarbetsgivare som har fast anställda arbetstagare eller en lönesumma som är minst 9 348 € /6 mån (2023). • ArPL-grundavgift Från den 1.1.2023 tilläggs Elos grundomkostnadsavgift till ArPL-grundavgiften. Eventuell kundåterbäring och Elos rabatter inverkar nedsättande på avgiften. Om arbetsgivarens lönesumma år 2021 har varit minst 2 197 500 euro är den försäkringsavgiften därtill beroende av invalidpensionsavgiften i enlighet med avgiftsklassen och nedsättningen av avgiftsförlustandelen.	25,30 %	25,85 %
ArPL-avgift för tillfälliga arbetsgivare (innehåller arbetstagarens avgift) • Tillfälliga arbetsgivare som inte har fast anställda arbetstagare och lönesumman understiger 9 348 € / 6 mån (2023).	26,20 %	25,85 %
Arbetstagarens andel av ArPL-avgiften • andel för 17–52-åringar • andel för 53–62-åringar • andel för arbetstagare som har fyllt 63 år	7,15 % 8,65 % 7,15 %	7,15 % 8,65 % 7,15 %

PENSIONSavgIFT FÖR FÖRETAGARE Avgiften i % av lönesumman		
FöPL-avgift • avgift för 18–52-åringar • avgift för 53–62-åringar • avgift från ingången av det år som följer efter att företagaren fyllt 63 år Nyetablerade företagare som inleder verksamhet första gången får 22 % rabatt de första 48 månaderna • nedsatt avgift för 18–52-åringar • nedsatt avgift för 53–62-åringar • nedsatt avgift från ingången av det år som följer efter att företagaren fyllt 63 år	24,10 % 25,60 % 24,10 % 18,798 % 19,968 % 18,798 %	24,10 % 25,60 % 24,10 % 18,798 % 19,968 % 18,798 %
Gränsbelopp • FöPL-arbetsinkomstens undre gräns, €/år • FöPL-arbetsinkomstens övre gräns, €/år • Företagaren kan omfattas av arbetslöshetsskyddet om arbetsinkomsten är minst	8 575,45 €/år 194 750,00 €/år 14 088,00 €/år	8 261,71 €/år 187 625,00 €/år 13 573,00 €/år

PENSIONSavgIFT FÖR LANTBRUKSFÖRETAGARE		
LFöPL-avgift • LFöPL-försäkringspremier är beroende av din ålder och din årsarbetsinkomst. Närmare information fås från Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA.		

ANDRA SOCIALSKYDDSAVGIFTER		
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	1,53 %	1,34 %
Den försäkrades sjukförsäkringsavgift • Löntagare - sjukvårdsavgift - dagpenningavgift, om lön och arbetsinkomst är minst 15 703 €/år (2023). Annars 0,00 %. • Företagare - sjukvårdsavgift - dagpenningavgift, om lön och arbetsinkomst är minst 15 703 €/år (2023). Annars 0,00 %. • Pensionerad	0,60 % 1,36 % 0,60 % 1,59 % 1,57 %	0,53 % 1,18 % 0,53 % 1,32 % 1,50 %
Arbetsolycksfallsförsäkringspremie • Premien är bland annat beroende av lönerna och hur riskfyllt arbetet är. Närmare information får du från det egna olycksfallsförsäkringsbolaget.		
Arbetslöshetsförsäkringsavgift (Uppbärs av Sysselsättningsfonden) • Av en lönesumma som är högst 2 251 500 €/år (2023) • Av den del av lönesumman som överstiger 2 251 500 €/år (2023) • Arbetsgivarens avgift för delägare • Arbetstagarens avgift • Delägarens egen avgift	0,52 % 2,06 % 0,52 % 1,50 % 0,75 %	0,50 % 2,05 % 0,50 % 1,50 % 0,74 %
Arbetstagarnas grupplivförsäkringspremie Uppbärs tillsammans med arbetsolycksfallsförsäkringspremien. Närmare information får du från det egna olycksfallsförsäkringsbolag.		

INDEX		
• Lönekoeficient	1,558	1,501
• Arbetspensionsindex	2874	2691

RÄNTOR Justeras varje halvår 1.1. och 1.7.		
• Försäkringsavgiftsränta Gäller inom ArPL 1.1.–30.6. och inom FöPL 1.1.–31.12.	2,45 %	2,00 %
• Dröjsmålsränta	10,50 %	8,00 %

• Till arbetsgivarens lagstadgade socialförsäkringsavgifter hör arbetspensionsavgiften, olycksfallsförsäkringspremien, arbetslöshetsförsäkringsavgiften, grupppensionsförsäkringspremierna och sjukförsäkringsavgift.

• FöPL-försäkringen för företagare är lagstadgad.

Elos kontaktinformation

Kundtjänst i FöPL- och ArPL-försäkringsärenden

Telefon 020 694 744

vardagar kl. 8–17

Svarsförsändelseadress (Elo betalar postavgiften):

Arbetspensionsbolaget Elo

Försäkringstjänster

Kod 5010419

00003 SVARSFÖRSÄNDELSE

Rådgivning i pensions- och rehabiliteringsärenden

Telefon 020 694 715

vardagar kl. 8–17

Elektroniska tjänster

Försäkring från Elo

- Tecka en FöPL- eller ArPL-försäkring på adressen www.elo.fi/teckna-forsakring.

Webbtjänsten för Elos företagskunder

- Allt du behöver för att sköta din egen FöPL-försäkring och eventuella anställdas ArPL-försäkring.
- Rehabiliterings- och pensionsuppgifter för dina arbetstagare
- Mer information om tjänsten och hur du tar den i bruk finns på adressen www.elo.fi/webbtjanst.

Webbtjänsten för Elos privatkunder

- Ditt egna pensions- och förmånsärende
- Logga in till tjänsten på adressen www.elo.fi/pensionstjansten

FöPL-räknare

- Jämför med hjälp av räknaren hur FöPL-arbetsinkomsten inverkar på din försäkringsavgift, din pension och din sociala trygghet på adressen www.elo.fi/fopl-raknare.

Information om pensionsförsäkringar och arbetspension

- Läs mer om FöPL- och ArPL-försäkring samt om arbetspensionsskydd för företagare på adressen www.elo.fi.

